

Podróże luksusowymi minibusami

KRAKÓW SZCZECIN STOCKHOLM

4 x w tygodniu od 500 SEK

DAREK 0737 317 796

Tadeusz Urbański

100 lat hamburgera

Co to jest hamburger, nie trzeba nikomu tłumaczyć. Od kiedy się jada hamburgery? Tutaj każde dziecko odpowie – od zawsze! A skąd pochodzą hamburgery? Oczywiście z Ameryki!

Od niedawna i to każdego roku, liczne sieci barowe sprzedające hamburgery, dodają sobie powagi obchodząc 100-lecie hamburgera. Dzisiejszy hamburger ma swoją skomplikowaną historię, sięgającą ubiegłego stulecia.

Najpierw był zwykły sandwicz, którego nazwa pochodzi od nazwiska angielskiego earla (hrabiego) Sandwicha (1718 – 1792). To był znany karciarz i nie chcąc przerywać gry i odchodzić od stolika, przegryzał plasterm pieczeni włożonym między dwie kromki chleba. Wieść gminna niesie, że to właśnie on był wynalazcą sandwiczka. Prawda jest taka, że podobny sposób podawania pieczeni na zimno między dwiema kromkami pieczywa, był znany w Europie 1000 lat wcześniej. Karciarz earl Sandwich, z pewnością by zaprotestował, gdyby się dowiedział, że jest autorem potrawy. Nazwa przyjęła się zapewne przypadkowo, wszak jak karty kartami ale ludzie z dobrego towarzystwa posiłki spożywali przy stole nakrytym zupełnie inaczej.

Ale wracam do hamburgera. Aby opisać dzieje tej najpopularniejszej potrawy barowej XX wieku, należy się cofnąć jeszcze bardziej w czasie, bo do średniowiecza w Europie Wschodniej.

Tatarzy i ludy mongolskie w swych łupieżczych wyprawach przywoziły do Europy zwyczaj spożywania na surowo, siekanego i przyprawionego mięsa wołowego lub końskiego. Do dziś jada się takie (połędwica wołowa lub końska) uformowane na talerzu w kształt befsztyka z dodatkami oliwy, soli, pieprzu, utartej cebuli, komiszonów i innych przypraw, często ozdobione z wierzchu surowym żółtkiem. W krajowym żargonie bywalców i smakoszy, przystawka befsztyk tatarski, nazywana była „inwalidą z jednym jajkiem”.

Na świecie liczni konsumenci hamburgerów sądzą, że nazwa tej potrawy pochodzi od słowa *ham*, czyli szynka. Tymczasem wędrowni ludźmi przywiodły to danie do Niemiec, gdzie już w XIV wieku spożywano je w pierwotnej postaci, czyli na surowo, lub też gotowane i było to jedzenie ubogich.

dok. na str. 2

Warto próbować

Nigdy nie należy się poddawać, a trudności mobilizują - mówią Joanna Janasz i Elżbieta Jakubicka, tegoroczne laureatki Nagrody Polonii Szwedzkiej POLONIKI 2005 w kategorii "Polacy Roku". Od paru lat zajmują się działalnością promującą polskie teatry na scenach Sztokholmu. Wbrew pozorom nie jest to działalność przynosząca dochody, ale nie o to chodzi. Ważniejsza jest satysfakcja z tego, że można zrobić coś pożytecznego dla miejscowej Polonii.

dok. na str. 2

Foto: Bogusław Rewiński

Dobre lata Instytutu

Wkrótce kończy się kadencja obecnego dyrektora Instytutu Polskiego w Sztokholmie. Dość zgoda jest opinia, że sześćdziesięcioletni okres dyrektorowania Piotra Cegielskiego, to szczególnie dobre lata w historii Instytutu. Nigdy wcześniej nie działo się tam tak wiele, i nigdy wcześniej Instytut nie oferował tak bardzo urozmaiconego programu. Cegielski pokazał, że nawet przy ograniczonych środkach finansowych, można robić rzeczy ambitne, a polska kultura ma wciąż wiele do zaproponowania. **O sukcesach i problemach Instytutu, NGP rozmawia z dyr. Piotrem Cegielskim.**

dok. na str. 2

Życie jest brutalne

Przyznam się, że zabierałem się do tej książki bez większego entuzjazmu. Autorka debiutująca, a poza tym: kto chce czytać o „całkiem normalnym życiu”? Normalne życie mamy sami a czytać chcemy o ciekawych wyprawach, wielkich przygodach, sławnych ludziach albo przynajmniej o szpiegach czy mordercach. Wiemy czego można się spodziewać po Hemingwayu, Greenie czy Agacie Christi. Czego jednak można spodziewać się po nieznannej autorce?

O książce Józefy Płotnickiej "Całkiem normalne życie" pisze Jacek Nadzin.

dok. na str. 3

**tanio
szybko
solidnie**

TWOJE PIENIĄDZE MAJĄ WIĘKSZĄ WARTOŚĆ

- * przelew pieniędzy z całej Szwecji do Polski
- * wypłatę pieniędzy w ciągu 24 godzin
- * najniższe ceny przesyłki (100 SEK)
- * najlepszy kurs wymiany
- * wypłata odbiorcom w EURO
- * bezpłatne zawiadomienie odbiorcy
- * bezpłatna korespondencja do odbiorcy
- * partner w Polsce = Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.

Bredholmsgatan 14 – 127 48 Skärholmen
Bezpłatna linia telefoniczna 020-71 06 06
Fax: 08-710 60 04 Telefon: 08-710 60 08
suecia@moneySpain.net

MONEY EXCHANGE
SKANDINAVIEN AB

ZAPRASZAMY DO MORSKIEGO BIURA PODRÓŻY

U NAS BEZ OPŁAT REZERWACYJNYCH!

BILETY PROMOWE DO POLSKI, NIEMIEC, FINLANDII I ESTONII

TANIE BILETY LOTNICZE DO POLSKI

FINNAIR LOT SAS

WZZ
Sprzedaż biletów WIZZAIR
już od 200 SEK + tax
Sztokholm (Skavsta) – Katowice (Kraków)
Obsługa podróży w języku polskim!

PAKIETY WEEKENDOWE (przelet + hotel)

Kraków od..... 2650 SEK
Katowice od.... 2650 SEK
Warszawa od.. 2850 SEK
Wrocław od.... 2850 SEK
Gdańsk od..... 2850 SEK

SJÖRESEBYRA SEA TRAVEL OFFICE

Morskie Biuro Podróży
Gamla Stan
Köpmangatan 10
111 31 Stockholm
tel: 08-411 49 80
fax: 08-411 49 81
www.sjoresebyra.se
Biuro otwarte:
poniedziałek-piątek 10-17
sobota 11-16

Od 30 lat sprzedajemy podróże do Polski. Skorzystaj z naszego doświadczenia!

Wizzair
LOT, SAS
Tanie bilety lotnicze

WEEKENDY

Kraków	
LOT, 2 noce w hotelu	3.440 kr
Wilno	
SAS, 2 noce w hotelu	2.840 kr
Budapeszt	
Malev, 2 noce hotel + spa	3.100 kr

Cena na osobę w pokoju dwuosobowym. Ilość najtańszych miejsc w samolotach ograniczona!

Wczasy zdrowotne
w Ciechocinku i Kołobrzegu

Wakacje nad polskim morzem
w Jelitkowie, Sopocie i Władysławowie

Golf, spa, jazda konno
- nowe oferty na wiosnę i lato

Orbis Resor AB, tfn 08-441 71 90
Biuro czynne: pon. - piątek 09.30-17.30

www.orbisresor.se